

عواقب بیگانه‌ستیزی و یگانگی دوست و دشمن

رحیم حمیدی



است و یا دشمن. حامد کرزی در دوره ریاست جمهوری خود گاهی پاکستان را کشور برادر خطاب نموده است و گاهی دشمن. ایالات متحده آمریکا به عنوان بزرگترین حامی حکومت افغانستان نیز با سیاست دوگانه حکومت کرزی مواجه بود. حکومت وحدت ملی اگر چه وضعیت بهتری نسبت به حکومت حامد کرزی دارد اما، تا حد زیادی دنباله رو سیاست حکومت حامد کرزی بوده است. برای حکومت وحدت ملی نیز گروه طالبان مخالف سیاسی است. برای شخص رئیس جمهور تنها برخی از اعضای گروه طالبان دشمن مردم و حکومت افغانستان است. به عبارت دیگر، رئیس جمهور غنی با حامد کرزی در این مسئله وجه مشترک دارد. نه حامد کرزی طالبان را دشمن می دانست و نه رئیس جمهور غنی. با این حال، نیروهای امنیتی بیشترین درگیری و جنگ را با طالبان داشته است و دارد. یکی از دلایل ناراضی مردم از حکومت نیز همین مسئله است. مردم از گروه طالبان محکم خسارت جانی و مالی می شود اما، حکومت این گروه را دشمن نمی پندارد.

گروه طالبان اصلی ترین دشمن حکومت حامد کرزی بود و اکنون نیز دشمن درجه یک حکومت وحدت ملی گروه طالبان می باشد. زیرا، گروه طالبان بیش از هر گروه دیگر تهدید خلق نموده است و توانایی آن را داشته است و دارد تا چالش‌های اساسی خلق نماید. از این جهت، بهتر آن است که در تعریف دشمنان و دوست تا حد زیادی محتاط باشیم. بی توجهی به مسئله دوست و دشمن احتمال فروپاشی نظام از درون را نیز بیشتر می کند. زیرا، مردم حمایت خود را از حکومت که از دشمن شان حمایت می کند، سلب خواهد کرد. تنها در مسئله دوست دشمن در سطح داخلی با بحران مواجه نبوده است بلکه در سیاست خارجی خود نیز با این مشکل مواجه بوده است. دو نمونه عینی آن سیاست حکومت در قبال پاکستان و ایالات متحده آمریکا است. پاکستان به عنوان یک کشور همسایه ما هیچ گاه با سیاست واحد از جانب حکومت افغانستان روبرو نبوده است. این کشور برای حکومت افغانستان با دوست بوده

۱۳ سال حیات و دوام حکومت حامد کرزی وابسته به سرکوب گروه طالبان و کمک های جامعه جهانی و بسه خصوص ایالات متحده آمریکا امکان پذیر شد. در صورت خود با این مشکل مواجه بوده است. برای او گروه طالبان هم دوست بوده است و هم دشمن. در سال های نخست حکومت خود با سختی با گروه طالبان جنگید. او حتی قبل از حمله آمریکا به افغانستان در برابر گروه طالبان می جنگید. در دوران پس از کنفرانس اما، او مسئولیت اصلی جنگ در برابر گروه طالبان را داشت. برای سال‌های متعددی نیروهای امنیتی کشور با دستور او گروه طالبان را مسود پیگرد قرار می داد و سرکوب می کرد. با اجازه او، نیروهای بین المللی در افغانستان علیه گروه طالبان حملات را سازماندهی و اجرا می کرد. در واقع، حیات حکومت او وابسته به سرکوب گروه طالبان از سوی نیروهای امنیتی کشور و نیروهای بین المللی بود. بدون همکاری نیروهای بین المللی و به خصوص حکومت ایالات متحده آمریکا امکان ادامه حیات حکومت پسا طالبان ممکن نبود.

مواجه خواهیم بود. زیرا، دشمن به عنوان یک فاکتور مهم در انسجام نیروهای خودی و دوست محسوب می شود. حامد کرزی در طول دوره ریاست جمهوری خود با این مشکل مواجه بوده است. برای او گروه طالبان هم دوست بوده است و هم دشمن. در سال های نخست حکومت خود با سختی با گروه طالبان جنگید. او حتی قبل از حمله آمریکا به افغانستان در برابر گروه طالبان می جنگید. در دوران پس از کنفرانس اما، او مسئولیت اصلی جنگ در برابر گروه طالبان را داشت. برای سال‌های متعددی نیروهای امنیتی کشور با دستور او گروه طالبان را مسود پیگرد قرار می داد و سرکوب می کرد. با اجازه او، نیروهای بین المللی در افغانستان علیه گروه طالبان حملات را سازماندهی و اجرا می کرد. در واقع، حیات حکومت او وابسته به سرکوب گروه طالبان از سوی نیروهای امنیتی کشور و نیروهای بین المللی و به خصوص حکومت ایالات متحده آمریکا امکان ادامه حیات حکومت پسا طالبان ممکن نبود.

چندی پیش، حامد کرزی، رئیس جمهور پیشین افغانستان با بی‌بی‌سی فارسی مصاحبه نمود و در ارتباط با تصرف بخش های از خاک افغانستان توسط گروه طالبان اظهار نظر نمود. او با صراحت گفت که طالبان افغان است و حق دارد که بخش های از خاک کشور را کنترل نماید. اظهارات او واکنش‌های مختلف را در پی داشت. شهروندان کشور در رسانه‌های اجتماعی نسبت به اظهارات حامد کرزی واکنش نشان داد. عبدالله عبدالله، رئیس اجراییه حکومت وحدت ملی در واکنش به اظهارات حامد کرزی گفت: اگر کنترل طالبان بر خاک افغانستان درست است پس در ۱۳ سال گذشته حکومت مشروعیت نداشته است.

دیروز حامد کرزی بار دیگر نسبت به حملات هوایی نیروهای آمریکایی واکنش نشان داد و بیان داشت که حملات هوایی نیروهای آمریکایی تفاوت با حملات قشون سرخ شوروی نداشته است. ریشه‌های این مسائل در کجاست؟ چرا حامد کرزی برای سال‌های متعددی که در رأس حکومت بود با گروه طالبان جنگید و در جنگ با گروه طالبان از ایالات متحده آمریکا سود جست و اکنون با گروه طالبان احساس نزدیکی می کند و میان آمریکا و شوروی سابق تفاوت قائل نیست؟ در نوشتار کنونی این مسئله را به بررسی می گیرم. اهمیت بررسی این مسئله از آنجا ناشی می شود که اظهارات حامد کرزی می تواند احساسات جمعی را تحریک نموده و بیگانه ستیزی را بکار دیگر محور رفتارها و کنش های شهروندان کشور قرار دهد. ریشه مشکلات تا حدی زیادی در پیوسته به مسئله تفکیک ما از دوست و دشمن. تفکیک میان دوست و دشمن مبنای بسیاری از مسائل است. شکل گیری حکومت و ادامه حیات آن تا حد زیادی بستگی به تعریف ما از دوست و دشمن دارد. در وضعیت که ما تعریف روشن از دشمن نداشته باشیم انسجام نیروها و جهت دهی سیاست و رفتارها با مشکل

سرمقاله

صلح با حزب اسلامی از صداقت تا واقعیت

حفیظ الله زکی

مواقتنامه صلح با حزب اسلامی را می توان یک گام مهم در راستای امنیت و ثبات افغانستان دانست. این حزب یکی از پر نفوذ ترین احزاب سیاسی در افغانستان بوده و در جنگ علیه حکومت های کمونیستی در این کشور نقش ایفا کرده است. اگر چه این حزب با حکومت مجاهدین در دوران پس از پیروزی اختلاف پیدا کرد و همین اختلاف سبب شد که این حزب به تدریج به حاشیه و انزوا رانده شود؛ اما تأثیر گذاری این حزب را بر روندهای سیاسی نمی توان در هیچ یک از دوران های جنگ و مقاومت نادیده گرفت.

حزب اسلامی در دوره جدید سیاسی نیز مسیر مبارزه مسلحانه علیه دولت را انتخاب کرد و در جنگ ها و حتا برخی انفجارها دست داشت؛ اما افراد مهم این حزب به گونه غیر رسمی در ساختار حکومت جذب شدند و تا مقامات بالای حکومتی راه پیدا کردند. طی این سال ها تعدادی از مشاوران رئیس جمهور، وزراء و وکلای پارلمان از اعضای این حزب بوده و در تصمیم گیری ها و سیاست سازی های دولتی سهم داشته اند.

در انتخابات گذشته با این که حزب اسلامی، هنوز علیه دولت جنگ داشت، اما یک عضو آن کاندیدای ریاست جمهوری در افغانستان شد. بعید به نظر می رسد که این افراد بدون هماهنگی و مشورت با حزب اسلامی به دولت پیوسته باشند. بنابراین می توان گفت که حزب اسلامی در دوره جدید سعی کرده است یک بازی دوگانه را در برابر حکومت در پیش بگیرد. از یک طرف تلاش کرد تا به صورت رسمی حضور خود را در نهادهای دولتی تقویت کند و در تصمیم گیری های کلان ملی شریک شود. از سوی دیگر به عنوان جریان مخالف حکومت عمل کند و سیاست های رسمی خود را در رابطه با نظام سیاسی کشور از تریبون مخالفت با دولت اعلام نماید.

در سال های گذشته چندین بار هیأت های حزب اسلامی به کابل می آمد و بدون کدام مسأله ای هفته ها در کابل اقامت ورزیدند و حزب اسلامی به دولت پیوسته باشند. بنابراین می توان گفت که حزب اسلامی در دوره جدید سعی کرده است یک بازی دوگانه را در برابر حکومت در پیش بگیرد. از یک طرف تلاش کرد تا به صورت رسمی حضور خود را در نهادهای دولتی تقویت کند و در تصمیم گیری های کلان ملی شریک شود. از سوی دیگر به عنوان جریان مخالف حکومت عمل کند و سیاست های رسمی خود را در رابطه با نظام سیاسی کشور از تریبون مخالفت با دولت اعلام نماید.

در سال های گذشته چندین بار هیأت های حزب اسلامی به کابل می آمد و بدون کدام مسأله ای هفته ها در کابل اقامت ورزیدند و حزب اسلامی به دولت پیوسته باشند. بنابراین می توان گفت که حزب اسلامی در دوره جدید سعی کرده است یک بازی دوگانه را در برابر حکومت در پیش بگیرد. از یک طرف تلاش کرد تا به صورت رسمی حضور خود را در نهادهای دولتی تقویت کند و در تصمیم گیری های کلان ملی شریک شود. از سوی دیگر به عنوان جریان مخالف حکومت عمل کند و سیاست های رسمی خود را در رابطه با نظام سیاسی کشور از تریبون مخالفت با دولت اعلام نماید.

شود. همچنین رشد فعالیت های زیر زمینی بعثت رشد پول شویی، به دلیل عدم ثبت در GDP سیاست های اقتصادی را تحت تاثیر قرار می دهد. علاوه بر این پول شویی بر توزیع درآمد در سطح جامعه نیز تاثیر می گذارد. در سطوح وسیع، فعالیت های غیر قانونی نهفته، درآمد را از پس انداز کنندگان بزرگ به سمت سرمایه گذاران و پس انداز کنندگان کوچک و با از سرمایه گذاری های شفاف به سمت سرمایه گذاری های پر ریسک و با کیفیت پایین هدایت می کند و در نتیجه بر رشد اقتصادی تاثیر خواهد گذاشت. همچنین پول شویی سبب آلودگی مبادلات قانونی خواهد شد. بدین صورت به اعتماد به بازارها و مبادلات قانونی به دلیل آلودگی ناشی از سطح وسیع اختلاس و کلاهبرداری ها مورد تردید قرار خواهد گرفت. همچنین یکی از اثرات منفی پول شویی، فرار سرمایه به صورت غیر قانونی از کشور می باشد. بدین صورت که پول های خلاف برای تطهیر و سرمایه گذاری به کشورهای توسعه یافته غربی منتقل می شوند.

روش های مبارزه با پول شویی مبارزه با پول شویی معقوله ای که مجلس هفتم باید به آن توجه ویژه نماید تا امنیت و ثبات اقتصادی را برای جامعه به ارمغان آورد. پول شویی معمولا به عنوان فرآیندی پنهان نما تعریف می شود که به منابع غیرقانونی یا کاربرد و استفاده از درآمدهای ناشی از فعالیت های بزهکار و غیرقانونی مشروعیت بخشیده و متعاقب آن درآمدهای مزبور را اباس قانونی پوشانده و قیافه درست و مشروع به آن می دهد. بنابراین فریبکاری و تقلب در این فرآیند قلب و مرکز پول شویی است. در واقع تطهیر پول اقدامی برای استفاده قانونی از پول های کثیف (حاصل از فعالیت های غیرقانونی مانند قاچاق مواد مخدر، اسلحه و...) است که روند طبیعی فعالیت های اقتصادی را مختل کرده و به مخاطره می اندازد. مبارزه با پول شویی امروزه بعنوان یک کار جهانی توسط همه کشورها در دستور کار مجالس و دولت های آنها قرار گرفته است و به عقیده صندوق بین المللی پول برای ایجاد شرایط پایدار و شفاف سازی اقتصادی مبارزه با پدیده پول شویی یک امر لازم و ضروری است. بطور کلی شفاف نبودن امور مالی و فقدان سیستم نظارتی قوی، مهمترین عامل برای رواج پول شویی است. فروش مواد مخدر تا مین کننده عمده منابع مالی است که از طریق پول شویی وارد چرخه اقتصادی می شود. علاوه بر آن امروزه فروش غیرقانونی اسلحه، قاچاق انسان، فحشا، اختلاس و ارتشا فعالیت های تروریستی و تقلبها در امور مالی (بازار سهام و سرمایه و...) مجرای هسستند که تأمین کننده منابع ثروتهای غیرقانونی است که از طریق پول شویی به تطهیر پول می پردازند.

پول شویی



پول نقد را به مقادیر کوچکی تبدیل نموده و یا بطور مستقیم در بانک سرمایه گذاری کرده و یا آن ابزارهای مالی چون چک، سفته و غیره خریده و در مکانهای دیگر سپرده گذاری می کنند. از شویه های دیگر تطهیر پول می توان به سرمایه گذاری موقت در بنگاه های تولیدی - تجاری قانونی، سرمایه گذاری در بازار سهام و اوراق قرضه، ایجاد سازمانهای خیریه قلابی، سرمایه گذاری در بازار طلا و الماس، شرکت در مزایده های اجناس هنری و کالاهای قدیمی و انتقال پول به کشورهای دارای مقررات بانکی آزاد مثل کشور سوئیس اشاره نمود. به صورتی که پول کثیف زمانی که در فعالیت های قانونی وارد شده و سرمایه گذاری شود، در طول گردش و دست بدست شدن با پول های تمیز مخلوط می شود، بطوری که دیگر شناسایی آن ناممکن می گردد. مراحل عملیات پول شویی بطور معمول در ۳ مرحله مکان یابی (Placement)، طبقه بندی یا لایه لایه کردن (Layering) و ادغام (Integration) انجام می پذیرد. مکان یابی به مرحله ای گفته می شود که پول نقد بطور فیزیکی وارد سیستم مالی می شود. این مرحله در هنگام سپرده گذاری پول های غیر قانونی در نهادهای مالی اتفاق می افتد. طبقه بندی یا لایه لایه کردن به مرحله ای است که در طی آن درآمدهای نامشروع با یکسری فعالیت های مبادلاتی به منظور تغییر وضعیت بین وجوه منابع غیر قانونی به اجسرا در می آید. به عنوان مثال، نقل و انتقال وجوه بین بانکها جزء این مرحله محسوب می گردد. در مرحله ادغام، وجوه غیر قانونی تجاری و در مکانهای دیگر سپرده گذاری می کنند. از شویه های دیگر تطهیر پول می توان به سرمایه گذاری موقت در بنگاه های تولیدی - تجاری قانونی، سرمایه گذاری در بازار سهام و اوراق قرضه، ایجاد سازمانهای خیریه قلابی، سرمایه گذاری در بازار طلا و الماس، شرکت در مزایده های اجناس هنری و کالاهای قدیمی و انتقال پول به کشورهای دارای مقررات بانکی آزاد مثل کشور سوئیس اشاره نمود. به صورتی که پول کثیف زمانی که در فعالیت های قانونی وارد شده و سرمایه گذاری شود، در طول گردش و دست بدست شدن با پول های تمیز مخلوط می شود، بطوری که دیگر شناسایی آن ناممکن می گردد. مراحل عملیات پول شویی بطور معمول در ۳ مرحله مکان یابی (Placement)، طبقه بندی یا لایه لایه کردن (Layering) و ادغام (Integration) انجام می پذیرد. مکان یابی به مرحله ای گفته می شود که پول نقد بطور فیزیکی وارد سیستم مالی می شود. این مرحله در هنگام سپرده گذاری پول های غیر قانونی در نهادهای مالی اتفاق می افتد. طبقه بندی یا لایه لایه کردن به مرحله ای است که در طی آن درآمدهای نامشروع با یکسری فعالیت های مبادلاتی به منظور تغییر وضعیت بین وجوه منابع غیر قانونی به اجسرا در می آید. به عنوان مثال، نقل و انتقال وجوه بین بانکها جزء این مرحله محسوب می گردد. در مرحله ادغام، وجوه غیر قانونی تجاری و در مکانهای دیگر سپرده گذاری می کنند. از شویه های دیگر تطهیر پول می توان به سرمایه گذاری موقت در بنگاه های تولیدی - تجاری قانونی، سرمایه گذاری در بازار سهام و اوراق قرضه، ایجاد سازمانهای خیریه قلابی، سرمایه گذاری در بازار طلا و الماس، شرکت در مزایده های اجناس هنری و کالاهای قدیمی و انتقال پول به کشورهای دارای مقررات بانکی آزاد مثل کشور سوئیس اشاره نمود. به صورتی که پول کثیف زمانی که در فعالیت های قانونی وارد شده و سرمایه گذاری شود، در طول گردش و دست بدست شدن با پول های تمیز مخلوط می شود، بطوری که دیگر شناسایی آن ناممکن می گردد. مراحل عملیات پول شویی بطور معمول در ۳ مرحله مکان یابی (Placement)، طبقه بندی یا لایه لایه کردن (Layering) و ادغام (Integration) انجام می پذیرد. مکان یابی به مرحله ای گفته می شود که پول نقد بطور فیزیکی وارد سیستم مالی می شود. این مرحله در هنگام سپرده گذاری پول های غیر قانونی در نهادهای مالی اتفاق می افتد. طبقه بندی یا لایه لایه کردن به مرحله ای است که در طی آن درآمدهای نامشروع با یکسری فعالیت های مبادلاتی به منظور تغییر وضعیت بین وجوه منابع غیر قانونی به اجسرا در می آید. به عنوان مثال، نقل و انتقال وجوه بین بانکها جزء این مرحله محسوب می گردد.

آمار مربوط به پول شویی با آنکه با توجه به ویژگی خاص فرایند پول شویی، آمار و اطلاعات مربوط به آن در خارج از حوزه طبیعی آمارهای اقتصادی کشورها قرار دارد با این حال آمارهای تقریبی و مقدماتی در این باره همراه با سایر ارقام اقتصاد زیر زمینی داده شده است. به عنوان مثال در مورد ارقام پول شویی صندوق بین المللی پول (IMF) برآورد کرده است که حجم کل پول شویی در دنیا مبلغی حدود ۲ تا ۵ درصد تولید ناخالص داخلی دنیا است این مقدار با توجه به ارقام تولید ناخالص داخلی سال ۱۹۹۶ بیانگر آن است که حجم پول شویی در جهان در سال مذکور در حدود ۵۹۰ میلیارد دلار تا ۱/۵ تریلیون دلار آمریکا بوده است. تنها حد پایین ارقام یاد شده معادل ارزش کل تولیدات اقتصادی کشوری به اندازه اقتصاد اسپانیا است. این حجم عظیم پول شویی می تواند بیانگر تأثیرات منفی بالقوه ای باشد که بر اقتصاد کشورهای اقتصاد جهانی خواهد بود. پول شویی موجب فساد اقتصادی در جوامع می گردد.



بنیان گذار: دکتر حسین یاسا
مدیر مسول: محمد رضا هویدا
سردبیر: حفیظ الله زکی
کارکنان: خالق علی زاده

دیزاین: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسئول وب سایت: غلام عباس اصلاص

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۱۳۷

روزنامه افغانستان ما از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده باز گردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیانگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

افغانستان ما The Daily Afghanistan Ma
Daily Outlook AFGHANISTAN The Leading Independent Magazine